

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 23 Ocak 2013
Nr. Ref.: RK 363/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI90/12

Başvurucu

Ramadan Kastrati

Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi'nin SCC-04-0100 sayı ve 18 Ağustos 2004 tarihli emirnamesi hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Ćukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi

Başvurucu:

1. Başvurucu Ramadan Kastrati (müteveffa baba Q. K.'nin yasal temsilcisi), Priştineli avukat Isak Islami tarafından temsil edilmektedir. Klina Belediyesi mukimi Avukat Gani Morina'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi'nin (bundan sonra: KYMÖD) SCC-04-0100 sayı ve 18 Ağustos 2004 tarihli emirnamesi hakkında anayasal denetim talebinde bulunmuştur.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu başvurunun kendi mülkü olduğunu iddia ettiği dükkanın Kosova Özelleştirme Ajansı (bundan sonra: KÖA) tarafından satışının durdurulması talebidir.
4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 20. maddesi ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 36.(3) (h) bendine dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 10 Eylül 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi (bundan sonra: Mahkeme) başvurmuştur.
6. Anayasa Mahkemesi 13 Eylül 2012 tarihinde başvurusunun bazı yönlerini açıklamasını talep etmiştir.
7. Anayasa Mahkemesi 31 Ekim 2012 tarihinde başvurunun kaydedildiğini başvurucuya bildirmiş ve başvurucudan bir kez daha başvurusuna ilişkin açıklamaları talep etmiştir.
8. Mahkeme Başkanı 2 Kasım 2012 tarihinde Üye Robert Carolan'ı raportör yargıç olarak tayin etmiş ve üyeler Altay Suroy (başkan), Almiro Rodrigues ve Arta Rama-Hajrizi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
9. Başvurucu 27 Kasım 2012 tarihinde Mahkeme'ye ilave evrakı teslim etmiştir.
10. Ön İnceleme Heyeti 17 Ocak 2013 tarihinde raportör yargıcın raporunu inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Başvurucunun Sunduğu Evraktan Kanıtlanabilen Olguların Özeti

11. Gilan Belediyesi 27 Haziran 1984 tarihinde çıkardığı 04-431/31 sayılı kararla Q. K. (başvurucunun müteveffa babası)'nın 1966 yılından itibaren Gilan'daki dükkanın sahibi olduğunu doğrulamıştır.
12. Q. K. 8 Mayıs 1985 tarihinde Gilan Belediyesi Konut ve Mülkiyet İşleri Sekreterliği ile yazılı bir tazminat anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşmayla Sekreterliğin Q. K.'ye konut inşaatı için kamulaştırılan arsasına karşılık 30 m²'lik bir dükkan verme yükümlülüğünü üstlenmiştir.
13. Mezkur anlaşmaya göre Q. K.'ye bir dükkanın verilmesi yükümlülüğününün kamulaştırılan arsa üstünde kendi ihtiyaçları doğrultusunda konut ve ticari mekanlar inşa eden Gilan Batarya Fabrikası tarafından yerine getirilmesi gerekiyordu.
14. Q. K. 7 Mart 1988 tarihinde Gilan Belediye Mahkemesi'nde dava açarak bu mahkemeden davalılara (Gilan Belediyesi ve Gilan Batarya Fabrikası) 8 Mayıs 1985 tarihinde imzalanan tazminat anlaşması uyarınca Q. K.'ye dükkanı verilmesinin

emredilmesini talep etmiştir. Bu davanın sonucu bilinmemektedir, zira bunun hakkında sunulmamış veya bu başvurudaki bazı evrak okunmaz halde olduğundan.

15. Q. K. 14 Mart 1988 tarihinde Gilan Belediye Meclisi İcra Kurulu'na bir dilekçe sunarak Batarya Fabrikasının kendisine verdiği mekanın dükkan değil depo olarak kullanılabileceğinden kendisini ileri derecede mağdur ettiğini açıklamıştır.
16. Gilan Belediye Mahkemesi 9 Ekim 2003 tarihinde çıkarttığı C. nr. 529/03 sayılı kararla Q. K. (başvurucunun müteveffa babası) tarafından mülk kamulaştırılmasına ihtiyati tedbir koyma önerisi üzerine şu kararı almıştır: 1) ihtiyati tedbir koyma ve 2) davalı Gilan Belediyesi ile Batarya Fabrikasına mülkiyet davası bitene kadar 40 m²lik dükkanın satışını durdurmuştur.
17. Başvurucu 28 Haziran 2004 tarihinde Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesine Gilan Belediyesi ve Gilan Batarya Fabrikası hakkında dava açarak yukarıda mezkur dükkanın satışı hakkında karar vermemesini talep etmiştir.
18. Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi 18 Ağustos 2004 tarihinde çıkarttığı SCC-04-0100 sayılı emirde şunu belirtmiştir:

Bu dava dilekçesinde bir kamulaştırma emrine göre tazminatın ödenmesini ve davacının talebi kabul edilmemesi durumunda aynı kamulaştırma emrinin iptali talep edilmiştir. Özel Daire, Kamulaştırma Yasasının 52 ve 53. maddeleri ile Çekişmesiz Yargı Usulleri Yasasının 139. maddesi uyarınca tazminat hakkı ve miktarına ilişkin kararı Belediye Mahkemesine göndermiştir. Bu şekilde 2003/13 sayılı UNMIK Genelgesinin 17.2 fıkrası uyarınca Mahkeme, dava dosyasını ilgili yerli mahkemeye devretmiştir. Herhangi bir temyiz başvurusu yapılacaksa bunun Özel Daire'ye yapılması gereklidir.

Bu karar taraflar ve devredilen mahkeme için bağlayıcıdır.

19. Gilan Belediye Mahkemesi Q. K.'nin davalılar Gilan Belediyesi ve Gilan Batarya Fabrikasına karşı dava dilekçesinden sonra (1) bu çekişmesiz yargı davası hakkında yetkisizlik kararı alıp (2) yetkili mahkeme sıfatıyla davayı görüşmek üzere dosyayı Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'ne göndermiştir.
20. Başvurucu 11 Eylül 2012 tarihinde KÖA'dan dükkanın özelleştirme dalgasında kapsamamasını talep etmiştir.
21. Başvurucu 11 Eylül 2012 tarihinde Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'ne KÖA'ya karşı dava açarak dükkanının özelleştirilme dalgasına kapsanmamasını talep etmiştir.

Başvurucunun İddiaları

22. Başvurucu KÖA'nın, Q. K. (başvurucunun müteveffa babası) adına kayıtlı dükkanın tapu senedi ve plan kopyasını incelemediğini ileri sürmüştür.
23. Başvurucu, KÖA'nın ne Yüksek Mahkeme Özel Dairesi kararı ne de Gilan belediye Mahkemesi'nin (C. nr. 529/03 sayı ve 9 Ekim 2003 tarihli) kararını dikkate almadığını ileri sürmüştür.
24. Başvurucu, SCC-04-0100 sayı ve 28 Haziran 2004 tarihli Yüksek Mahkeme Özel Daire Kararı ve KÖA'nın dükkanın özelleştirme dalgasına kapsanmasına ilişkin kararı hakkında kanun yararına bozma başvurusunda bulunduğunu ileri sürmüştür.

25. Başvurucu Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'nin ne kendisi ne de yasal temsilcisini bilgilendirmeden karar aldığından Anayasa'nın 7. maddesinin [Değerler] ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Dahası Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'nin yukarıda belirtilen davranışının hukukun üstünlüğü anlamında insan hak ve özgürlükleri ihlali teşkil ettiği görüşündedir.

Başvurunun Kabul Edilirliği

26. Başvurucunun başvurusu hakkında bir karara varmadan önce Mahkeme'nin öncelikle Anayasa'da belirtilen ve Yasa ile İçtüzükte ayrıntılı bir şekilde açıklanan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini incelemesi gereklidir.

27. Mahkeme, başvuruyu ilgili olarak İçtüzüğün 36. kuralı (3) (h) bendine atıfta bulunmak ister:

Başvuru aşağıdaki durumlarda da kabul edilmez olarak değerlendirilebilir:

h) Başvuru süre bakımından Anayasaya uygun şekilde uygulanabilir olmadığı zaman.

28. Mahkeme'nin süreye bağlı yargılama yetkisinin belirlenmesi için her özel başvuruda iddia edilen müdahalenin kesin zamanının belirlenmesi esastır. Bu şekilde başvurucunun şikayet ettiği olguları ve ihlal edildiği ileri sürülen anayasa hukuku alanının dikkate alınması gerekir (bkz. *mutatis mutandis*, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Büyük Dairesi'nin 59532/00 sayılı ve 8 Mart 2006 tarihli Blečić v. Hırvatistan başvurusuna ilişkin kararı, § 82*).

29. Mahkeme, başvurucunun Kosova Cumhuriyeti Anayasası ile güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden şikayetçi olduğunu tespit etmiştir. Başvurucu bu doğrultuda Yüksek Mahkeme Özel Dairesi'nin 04-0100 sayılı ve 18 Ağustos 2004 tarihli kararı hakkında anayasal denetimin yapılmasını talep etmiştir.

30. Bu da başvurucunun iddia ettiği şekilde Anayasa ile güvence altına alınmış hakkı ihlaline ilişkin müdahalenin Anayasa'nın yürürlüğe girdiği 15 Haziran 2008 tarihinden önce meydana geldiği anlamına gelmektedir ve Mahkeme'nin zaman bakımından yargılama yetkisi bulunmamaktadır.

31. Mahkeme KI100/10 Eduard Thaçi – Kosova Polisi'nin 398-SHPK-2002 sayılı ve 22 Ekim 2002 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu için çıkartılan kabul edilmezlik kararında da aynı şekilde karar almıştır.

32. Netice itibarıyla başvurunun Anayasa hükümleriyle süre bakımından bağdaşmaz (*ratione temporis*) olduğu ortaya çıkmaktadır.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 20. maddesi ve İctüzüğü'nün 36.3(h) bendi uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 17 Ocak 2013 tarihli duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. Karar Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazete'de yayımlanır.
- III. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Robert Carolan, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza